

ENONKOSKEN KUNTA KUNTASTRATEGIAN 2022-2025 LOPPURAPORTTI

Kunnanhallitus 6.5.2025 § x
Kunnanvaltuusto x.x.2025 § x

Sisällysluettelo

1. Johdanto	1
2. Enonkosken kuntastrategia 2022–2025.....	1
Strategian toimeenpano-ohjelma	1
Strategian ja taloussuunnittelun kiinteä yhteys	2
3. Kuntastrategian vision ja arvojen arviointi v. 2022–2025.....	6
4. Strategisten tavoitteiden ja strategista johdettujen talousarvion tavoitteiden seuranta v. 2022–2025	7
5. Strategian päämäärien, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi.....	9
5.1 Päämäärä Enonkoski näkyy ja kuuluu.....	9
5.2 Päämäärä Aktiiviset kuntalaiset.....	10
5.3 Päämäärä Tunnettu matkailu- ja luontokohde.....	14
5.4 Päämäärä Oppiminen ja koulutus	15
6. Enonkosken kuntastrategian laatiminen vuosille 2026–2030	17

1. Johdanto

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37 § mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa (KL 410/2015).

Kuntastrategian arvioinnin ja seurannan tehtävänä on valvoa kunnan strategisten päämäärien toteutumista. Seurannan ja arvioinnin perustehtävinä on kertoa organisaation onnistuminen tehtäviensä hoitamisessa ja järjestämisessä ja toiminnan strategian mukaisuudessa.

Kuntastrategian arvioinnissa prosessiin osallistuu kunnanvaltuusto, joka keskittyy siihen, kuinka valtuusto on itse onnistunut toiminnassaan. Se on siten perusta korjaavalle päätöksenteolle ja uudelleen suuntaamiselle.

2. Enonkosken kuntastrategia 2022–2025

Enonkosken kuntastrategia 2022–2025 on hyväksytty kunnanvaltuustossa 14.12.2021 (§ 55) ja toimeenpano-ohjelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 6.9.2022 (§ 184).

Strategian toimeenpano-ohjelma

Yleinen toimintamalli kuntastrategioiden konkretisoimiseksi ovat strategian toteuttamisohjelmat, joita saatetaan kutsua myös osastrategioiksi (esim. palvelustrategia tai elinkeinostrategia). Strategisen johtamisen ja strategiakäsittelyn selkiyttämisen kannalta kuntastrategia on nimetty strategiaksi ja siitä johdettavia asiakirjoja ohjelmiksi.

Ohjelma on määräaikainen projekteista ja toimenpiteistä muodostuva kokonaisuus, jota johdetaan koordinoitusti jonkin strategian osa-alueen tai päämäärän saavuttamiseksi. Strategian totuttamisohjelmat siis laaditaan suoraan kuntastrategian jostakin tai joistakin osa-alueista tai päämääristä.

Strategian toteuttamisohjelmat ja niiden mukaiset toimenpiteet ovat poikkihallinnollisia ja koskettavat kaikkia tai useita kunnan toimialoista. Niiden laatiminen ja toteuttaminen edellyttää monitoimijaisuutta sekä verkostoitumista sekä kunnan sisällä että usein myös kuntaorganisaation ulkopuolella.

Yleisesti ottaen ohjelmajohtamisella tavoitellaan mm. seuraavia asioita:

- kaukonäköistä ja laaja-alaista vaikuttavuutta
- näkyvää keskittymistä tärkeimpiin asioihin
- poikkiorganisatorista yhteistyötä ja tekemistä
- kehittämiskokonaisuuksien hallittavuutta ja ohjattavuutta
- systemaattisuuden ja joustavuuden tasapainoa
- konkreettisia keinoja strategian toimeenpanoon.

Strategian ja taloussuunnittelun kiinteä yhteys

Keskeistä kuntastrategian toteutumisessa on strategiaprosessin ja taloussuunnitteluprosessin kiinteä kytkentä: valtuusto päättää kuntastrategian toteuttamisesta viime kädessä kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa, jossa myös strategian toteuttamisohjelmat konkretisoidaan ja resursoidaan (Kuntalaki 110§).

Kuntastrategia ja sen toteuttamisohjelmat ovat siis taloussuunnitelman perusta ja samalla ohjeistus talousarvion laadinnalle. Näin ollen strategia valutetaan käytäntöön talousarvion kautta vuosittaisiin toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Tämä edellyttää monesti myös talousarviorakenteen muutosta ja siinä olevien tavoitteiden määrän arviointia.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet kunnan eri tehtäville, liikelaitoksille, tytäryhteisöille ja yhteistoimintayhteisöille. Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan myös resurssit mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi joko budjettirahoitteisesti määrärahoina tai kohderahoitteisesti tulo- tai pääomarahoituksena. Talousarvio on strategian operationalisoinnin lisäksi strategian arvioinnin ja seurannan väline. Arviointi kohdistuu kunnanvaltuusto- ja hallitustason strategisten tavoitteiden ohjausvoiman arviointiin eli käytännössä talousarvion seurantaan.

Enonkosken kunnan kuntastrategia 2022-2025

Visio *Liukuttavan onnellinen Enonkoski*

Arvot

Annamme ideoita

- Osallistuva ideointikulttuuri kuntalaisille, henkilökunnalle ja luottamushenkilöille
- Ideoiden vastaanottamisen taidot
- Ideoiden käsittelyn vahvistaminen

Teeimme yhteistyötä

- Asiakkaan, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välinen yhteistyö
- Julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välinen yhteistyö
- Verkostoituva elinkeinoyhteistyö

Olemme luotettavia

- Avoimuus ja ajoissa aloittaminen
- Lupausten pitäminen ja päätöksiin sitoutuminen
- Turvallisuuden vaaliminen
- Taloudellinen luotettavuus

Elinvoimaisen Enonkosken päämäärät ovat

Enonkoski näkyy ja kuuluu

Jatkamme myönteisen kuntakuvan välittämistä itsestämme ja toiminnastamme niin kuntalaisille, vapaa-ajan asukkaalle kuin kunnassa vierailleville. Vaalimme elinvoimaamme, rikasta tapahtumatarjontaamme sekä tiedotamme aktiivisesti tapahtumistamme ja käyntikohteistamme.

Aktiiviset kuntalaiset

Täällä on tilaa luovuudelle! Kunta tukee yhdistyksiä ja yhteisöjä toiminnassaan ja tapahtumien järjestämisessä. Luomme uusia toimintatapoja ja -mahdollisuuksia omatoimisuuden ja aktiivisuuden lisäämiseksi. Annamme mahdollisuuden osallistua, liikkua ja harrastaa sekä haluamme olla saavutettavissa kaikille.

Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski

Toimintamme Enonkosken kunnassa on määrätietoista ja tavoitteellista. Huolehdimme tasapainoisesta kuntataloudesta jotta itsenäisyysytemme säilyy jatkossakin. Maailman ja olosuhteiden muuttuessa uudistamme palvelujamme. Kannustamme yrittämiseen ja tarjoamme apua.

Tunnettu matkailu- ja luontokohde

Vaalimme rikasta historiaamme ja kulttuuriperintöämme sekä viestimme siitä muille. Saimaan saaristokuntamme kohteet houkuttelevat matkailijoita ja yrittäjiä, pidämme heistä hyvää huolta. Tahdomme pysyä edelleen turvallisena, rauhallisena ja viihtyisenä ympäristönä asukkaiden ja vapaa-ajan viettäjiä iloksi ja lisäämiseksi.

Oppiminen ja koulutus

Takaamme kaikille avoimen, tasa-arvoisen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen, koulutuksen sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet kunnassamme. Tarjoamme mahdollisuuden kuntalaisille pysyä kiinni nykyajan tekniikassa ja digitaloissa.

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI	HALLINTO/ YKSIKKÖ- KOHTAINEN TAVOITE JA MITTARI (TALOUSARVIOON)
Enonkoski näkyvä ja kuuluu	1. Myönteinen kuntakuva. 2. Elinvoimainen kunta. 3. Rikas tapahtuma- tarjonta. 4. Vaikuttava ja ajantasainen tiedottaminen.	Enonkoski näkyy myönteisesti eri medioissa ja somekanavilla. Enonkosken alueen mahdollisuuksien korostaminen kaikessa toiminnassa mm. luonto, liikunta- ja kulttuuripalvelut, asuminen, liikenteellinen saavutettavuus, työelämä sekä yrittäjyys. Liikenneverkoston edunvalvonta.	Meta-tilastot, mediatiedotteet, verkkosivustojen kävijäanalytiikka. Kuntien elinvoimamittaristo.	

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI	HALLINTO/ YKSIKKÖ- KOHTAINEN TAVOITE JA MITTARI (TALOUSARVIOON)
Aktiiviset kuntalaiset	1. Luovuudelle on tilaa. 2. Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt. 3. Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia. 4. Kunta on saavutettavissa kaikille.	Kunta jatkaa ja kehittää yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämisessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhdistysten toimintaa tuetaan taloudellisesti. Kuntalaiset osallistuvat kunnan palvelujen	Yhdistyksille jaetut taloudelliset tuet euroa/vuosi. Kunnan järjestämien tai järjestämiseen osallistuneiden tapahtumien lukumäärä/vuosi. Kuntalaisaloitteiden lukumäärä/vuosi. Aloitteiden käsittelyn ja päättöksenteon ketteryys.	

		/toiminnan kehittämiseen. Panostaminen ennaltaehkäiseviin lähipalveluihin. Liikuntapalveluja on laajasti tarjolla eri ikäryhmille ja liikuntapaikat pidetään kunnossa.	Jatkuvan palautteen mahdollisuus lähipalveluissa. Kohdennetut kuntalaiskyselyt.	
--	--	--	---	--

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI	HALLINTO/ YKSIKKÖ- KOHTAINEN TAVOITE JA MITTARI (TALOUSARVIOON)
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	1. Itsenäinen kunta. 2. Kuntatalous on tasapainossa. 3. Kunnan palvelu-rakennetta uudistetaan toiminta-ympäristön muuttuessa. 4. Kunta on vahva yhteistyö-kumppani yrittäjille.	Ennakoiva ja kustannus-tietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko. Aktiivinen talouden seuranta ja reagointi. Kunnan palveluiden turvaaminen hyvällä henkilöstö-politiikalla. Kunta on houkutteleva muuttokohde mm. hyvällä tontti-markkinoinnilla ja laadukkailla vuokra-asunnoilla. Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina. Työelämä-palveluiden kehittäminen	Talousarvio ja tilinpäätös. Kuntataloustiedot. Henkilöstö-hallinnon (HR) tilastot. Kuntaan muuttaneiden lukumäärä. Myytyjen/ vuokrattujen tonttien lukumäärä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta. Kuntalais- ja vapaa-ajanasukkaille kohdennetut kyselyt. Muutokset sotepalvelu-verkostossa ja edunvalvonta. Uusyritys-keskuksen tilastot (aloittaneet, lopettaneet yritykset, yrittäjien tapaamiset).	

		yhteistyössä työelämässä ja työelämä-palveluissa toimivien eri tahojen kanssa. Hyvät etätyö-mahdollisuudet. Monipaikkaiset asujat osallistuvat kunnan palvelujen kehittämiseen. Yritys-myönteisyys, yrittäjille neuvontaa ja tukea mm. Uusyritys-keskuksen avulla. Kunnan ja yritysten yhteistyö-tapaamiset.	Kunnan ja yrittäjien väliset tapaamiset/yritysneuvonta	
--	--	---	---	--

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI	HALLINTO/ YKSIKKÖ- KOHTAINEN TAVOITE JA MITTARI (TALOUSARVIOON)
Tunnettu matkailu- ja luontokohde	1. Enonkosken historia ja kulttuuri ovat tunnettuja. 2. Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa. 3. Turvallinen, rauhallinen ja viihtyisä elinympäristö.	Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri. Eläminen Saimaa ja ympäröivä luonto huomioiden kestävästi luonnonvaroja käyttäen. Elämykselliseen luontomatkailuun panostaminen mm. tuomalla luontomatkailu-kohteita esille.	Yhteishankkeet ja omat hankkeet. Palautteet. Turvallisuus-tilastot. Matkailijatilastot ja omat kyselyt.	

PÄÄMÄÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI	HALLINTO/ YKSIKKÖ KOHTAINEN TAVOITE JA MITTARI (TALOUSARVIOON)
Oppiminen ja koulutus	1. Avoin, tasa- arvoinen ja laadukas varhais- kasvatus sekä perusopetus. 2. Elinikäinen oppiminen. 3. Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.	Henkilöstö on osaavaa ja motivoitunutta. Vapaan sivistystyön palvelut. Uudet teknologiset ratkaisut, sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisointi ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönotto.	Henkilöstön työhyvinvointikysely ja asiakaskyselyt. TYKY-toiminnan ja työterveyshuollon mittarit. Henkilöstön koulutukseen osallistuminen koulutussuosittelun mukaisesti. Vapaan sivistystyön palveluntuottajien mittarit. Uusien teknologisten ratkaisujen ja sähköisten palveluiden käyttöönoton onnistuminen.	

3. Kuntastrategian vision ja arvojen arviointi v. 2022–2025

Enonkosken kunnan kuntastrategian visiona on *Liikuttavan onnellinen Enonkoski* ja ohjaavina arvoina ovat *Annamme ideoita, Teemme yhteistyötä ja Olemme luotettavia*.

Enonkosken kunnan visio Liikuttavan onnellinen Enonkoski - on näkemys tulevasta ja se on tahtotila, jota kohti mennään yhdessä. Visio auttaa kuntaa luomaan näkemyksensä mukaista tulevaisuutta ja ottamaan toistuvasti strategisia askelia sitä kohti. Enonkosken kunnan visio kertoo kaikille sen tahtotilan, jota kohti kunta ponnistelee yhdessä, visio inspiroi ja puhuttelee, ja tuo merkityksellisyyttä tavoitteisiin sekä luo osaltaan tehokkuutta päätöksentekoon. Enonkosken kunnan visio on helppo ymmärtää, muistaa ja kommunikoida. Enonkosken kunnan visiota voidaan pitää moniulotteisena, innostavana ja kiinnostavana sekä visio kuvaa kunnan arvoja.

Enonkosken kunnan kuntastrategian arvot *Annamme ideoita* sisältää osallistavan ideointikulttuurin kuntalaisille, henkilökunnalle ja luottamushenkilöille, ideoiden vastaanottamisen taidot ja ideoiden käsittelyn vahvistaminen.

Toisena arvona *Teemme yhteistyötä* sisältää asiakkaan, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden välisen yhteistyön, julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välisen yhteistyön sekä verkostoituva elinkeino-yhteistyö.

Kolmantena arvona on *Olemme luotettavia*, joka pitää sisällään avoimuus ja ajoissa aloittaminen, lupauksen pitäminen ja päätöksiin sitoutuminen, turvallisuuden vaaliminen ja taloudellinen luotettavuus.

Arvoilla tarkoitetaan toivottua asiaa, suotavaa käyttäytymistä tai päämäärää. Arvot ovat luonteeltaan käsitteellisiä ja ne osaltaan ohjaavat kunnan toimintaa. Enonkosken kunnan arvoiksi on nostettu arvoja, jotka ovat kunnan toiminnassa tärkeitä. Enonkosken kunnan arvojen tulisi näkyä kunnan, kunnan työntekijöiden ja luottamushenkilöiden toiminnassa. Arvoista on todettu, että ne näkyvät ulospäin tekoina.

Enonkosken kunnan arvot ovat toteutuneet strategiakauden aikana pääsääntöisesti hyvin ja joissakin kohden jopa erittäin hyvin. Erityisesti yhteistyö eri toimijoiden kanssa on ollut monipuolista ja toimivaa – samoin kunnan vastuullinen toiminta taloudessa on ollut erittäin hyvää.

4. Strategisten tavoitteiden ja strategista johdettujen talousarvion tavoitteiden seuranta v. 2022–2025

Koska uuden kuntastrategian 2022–2025 mukainen ensimmäinen talousarvio tehtiin vasta vuodelle 2023, niin vuoden 2022 tarkastuslautakunnan arviointikertomus pohjautuu vielä vanhaan kuntastrategian 2018–2021 arviointiin.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2022 arviointikertomuksessaan todennut strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2022 seuraavaa:

- Tasapainoisen kuntatalouden tavoite toteutui.
- Uuden kuntastrategian 2022–2025 mukainen toimeenpano-ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 6.9.2022 ja siihen liittyvät tavoitteet toteutuivat.
- Henkilöstön osaamista on vahvistettu työn kannalta tarpeellisilla täydennyskoulutuksilla. Työhyvinvointikysely toteutettu 9/2022 ja tulokset on käyty läpi henkilöstön kanssa. Tulokset pysyivät vuoden 2021 tasolla. Sairauspoissaolojen aktiivinen seuranta toteutettu yhteistyössä työterveyshuollon kanssa. Sairauspoissaolot ovat merkittävästi lisääntyneet. Syyksi on kerrottu yksittäiset pitkät poissaolot. Henkilöstöraportin mukaan kuitenkin pitkät poissaolot, yli 30 päivää, selittävät vain alle puolet sairauspoissaolojen kasvusta. Henkilöstön kehityskeskustelut on pidetty ainoastaan noin 30 %:lle henkilöstöstä. Syyksi on ilmoitettu henkilöstömuutokset ja -resurssit.
- Yritysten hyvien toimintaedellytysten tavoitteet voidaan katsoa toteutuneen osittain. Esimerkiksi yhdistystapaaminen on järjestetty kerran, vaikka tavoitteena on ollut säännölliset yhdistystapaamiset.
- Uusien toimintatapojen, mahdollisuuksien ja aktiivisuuden tavoitteet toteutuivat osittain. Työelämäpalveluiden eri toimijoiden välinen yhteistyö on edelleen kehityskohteena. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on 10,3 (10,1 vuonna 2021). Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrää ei saatu vähennettyä 10 % edellisvuodesta.

-Turvallisen, rauhallisen ja viihtyisän ympäristön tavoitteet pääosin toteutuivat, mutta aktiivisesta tonttimyynnistä tai -vuokrauksesta jäätiin, kun uusia myytyjä tai vuokrattuja tontteja ei ollut vuonna 2022.

-Luonnon ja liikuntamahdollisuuksien osalta tavoite ei väestömäärän osalta toteutunut, sillä väestömäärä väheni 21 henkilöllä. Nettomuutto oli kuitenkin 1 henkilön verran positiivinen.

Koronapandemia on vaikuttanut edelleen kunnan toimintaan lisäten etenkin henkilöstön sairauspoissaoloja.

Tarkastuslautakunta huomioi, että edelleen strategiasta johdetuille tavoitteiden mittareille ei ollut kaikilta osin asetettu tavoitetasoa. Oli ainoastaan asetettu mittari.

Kunnan markkinointiin ja viestintään tulee kiinnittää huomiota ja jatkaa positiivisen kuntakuvan kehittämistä.

Vuoden 2023 osalta tarkastuslautakunta toi arviointikertomuksessaan esille strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2023 seuraavaa:

-Elinvoimainen kunta-tavoite toteutui osittain. Tärkeimmistä avainlukuista heikentyi muun muassa kunnan väkiluku (-20), työttömyysaste ja vuosikate. Kunnan kertynyt ylijäämä kuitenkin kasvoi. Kaikista avainlukuista ei ollut valmistunut vuoden 2023 tiedot.

-Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt -tavoitteen voidaan katsoa toteutuneen, vaikka tukea maksettiinkin noin 4 000 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. 140 v. juhlavuoden aikana järjestettiin tapahtumia merkittävästi enemmän.

-Kuntatalous on tasapainossa-tavoite toteutui.

-Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina-tavoite toteutui, vaikkakin terveysaseman aukioloaikoja on hyvinvointialue supistanut.

-Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa-tavoite toteutui.

-Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa-tavoite ei toteutunut, sillä uusia teknologisia ratkaisuja ei ole otettu käyttöön vuonna 2023.

Tarkastuslautakunta huomioi, että edelleen strategiasta johdetuille tavoitteiden mittareille ei ollut kaikilta osin asetettu tavoitetasoa. Oli ainoastaan asetettu mittari.

Kunnan markkinointiin ja viestintään tulee kiinnittää huomiota ja jatkaa positiivisen kuntakuvan kehittämistä.

Vuoden 2024 osalta tarkastuslautakunnan arviointikertomus strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumisesta ei ole vielä käytössä loppuraporttia laadittaessa.

5. Strategian päämäärien, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

5.1 Päämäärä Enonkoski näkyy ja kuuluu

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI
Enonkoski näkyy ja kuuluu	1. Myönteinen kuntakuva. 2. Elinvoimainen kunta. 3. Rikas tapahtumatarjonta. 4. Vaikuttava ja ajantasainen tiedottaminen.	Enonkoski näkyy myönteisesti eri medioissa ja somekanavilla. Enonkosken alueen mahdollisuuksien korostaminen kaikessa toiminnassa mm. luonto, liikunta- ja kulttuuripalvelut, asuminen, liikenteellinen saavutettavuus, työelämä sekä yrittäjyys. Liikenneverkoston edunvalvonta.	Meta-tilastot, mediatiedotteet, verkkosivustojen kävijäanalytiikka. Kuntien elinvoimamittaristo.

ARVIOINTI

Enonkosken kuntakuva on ollut strategiakaudella erittäin myönteinen eri medioissa sekä yleisesti kuntalaisten ja vierailijoiden keskuudessa. Kunta on ollut vahvasti näkyvillä erilaisissa sosiaalisen median kanavissa ja toiminnassa on korostettu luontoa, hyviä lapsiperheiden palveluja, liikuntapalveluita ja rikasta tapahtumatarjontaa.

Myönteisenä kehityksenä liikenneverkoston osalta voidaan pitää seututie 471 kunnostusta strategiakaudella, jonka osalta teki vahvaa vaikuttamistyötä Pohjois-Savon Ely-keskuksen suuntaan. Edunvalvonnan osalta Enonkoskella alemman tieverkoston tiestön kunnosta on annettu useita kertoja palautetta Pohjois-Savon ELY-keskukselle ja tiestön huonosta on käyty keskustelua myös maakunnallisella tasolla.

Hanhivirran lossin osalta kunta antoi lausunnon jo vuonna 2020 Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, että kun Hanhivirran lossi uusitaan vuonna 2020, tulisi lossin kantavuus olla tuolloin vähintään 78 tonnia, joka mahdollistaisi mm. metsäteollisuuden raaka-ainekuljetukset. Tämä ei toteutunut, vaan lossin kantavuus on tällä hetkellä 70 tonnia. Syksyllä 2024 Ely-keskus teki päätöksen, että Hanhivirran lossin kantavuus tulisi nousemaan vuosien 2026–2027 aikana 90 tonniin.

5.2 Päämäärä Aktiiviset kuntalaiset

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI
Aktiiviset kuntalaiset	1. Luovuudelle on tilaa. 2. Elinvoimaiset ja aktiiviset yhdistykset ja järjestöt. 3. Kuntalaiset ovat omatoimisia, aktiivisia, liikkuvia ja harrastavia. 4. Kunta on saavutettavissa kaikille.	Kunta jatkaa ja kehittää yhteistyötä erilaisten tapahtumien järjestämisessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Yhdistysten toimintaa tuetaan taloudellisesti. Kuntalaiset osallistuvat kunnan palvelujen /toiminnan kehittämiseen. Panostaminen ennaltaehkäiseviin lähipalveluihin. Liikuntapalveluja on laajasti tarjolla eri ikäryhmille ja liikuntapaikat pidetään kunnossa.	Yhdistyksille jaetut taloudelliset tuet euroa/vuosi. Kunnan järjestämien tai järjestämiseen osallistuneiden tapahtumien lukumäärä/vuosi. Kuntalaisaloitteiden lukumäärä/vuosi. Aloitteiden käsittelyn ja päätöksenteon ketteryys. Jatkuvan palautteen mahdollisuus lähipalveluissa. Kohdennetut kuntalaiskyselyt.

ARVIOINTI

Enonkoskella on strategiakaudella ollut yhteistyösopimuksia suuremmissa tapahtumatuoannoissa mm. Eläköön Enokoski ry:n, Kulttuuriosuuskunta Vehrän, Enonkosken Yrittäjät ry:n ja Jäälinna ry:n kanssa. Kunta on antanut taloudellista tukea kunnan alueella toimiville yrityksille ja yhdistyksille tapahtumatuotantoon sekä yhdistyksille perustoimintatukea. Kulttuuri- ja luontokohteita on nostettu esille erilaisissa markkinointikanavissa (Enonkosken kunnan kesäinfo, lehdet, kunnan ja yhteistyötahojen sosiaalinen media). Koloveden luontotuvan sekä Koloveden kävijämääriä seurataan Metsähallituksen toimesta.

Enonkoskella toimii noin 10–15 aktiivista yhdistystä tai järjestöä, jotka tuottavat harrastus- ja virkistystoimintaa jäsenilleen sekä järjestävät erilaisia tapahtumia kunnassa. Haasteena on yhdistysten aktiivisten jäsenten pieni määrä sekä osassa yhdistyksiä jäsenten ikääntyminen. Uusia jäseniä yhdistyksiin tai yhdistysten vastuunkantajiksi on yhä haasteellisempaa löytää, koska ikäluokat pienenevät ja yhdistykset kilpailevat jäsenistään muiden harrastusmahdollisuuksien rinnalla.

Yksittäisiä tapahtumia lukuun ottamatta kaikki merkittävimmät tapahtumat ovat kuntalaisille ja täällä vieraileville olleet maksuttomia. Vastuulliset tapahtumajärjestäjät ovat seuranneet/arvioineet tapahtumiin osallistujamääriä ja tapahtumia on kehitetty saadun palautteen perusteella. Tapahtumista on informoitu eri medioissa mm. lehdet ja sosiaalisen median kanavat.

Liikuntapalvelut ovat saaneet erittäin myönteistä palautetta kuntalaisilta. Eri ikäisten liikuntaryhmiä on järjestetty kattavasti ja ikääntyneiden liikuntaryhmien toimintaa on kehitetty hankerahoituksella. Kuntosali palvelee monen ikäisiä kuntalaisia. Laite- ja välinehankintoja kunta on tehnyt käyttäjätoiveiden mukaan säännöllisesti. Liikuntapalveluja on ollut siis laajasti tarjolla eri ikäryhmille niin ulko- kuin sisäliikuntaankin. Kuntosali muuttui kuntalaisille maksuttomaksi v. 2024. Liikuntapalvelut tekee tiivistä yhteistyötä alueen yhdistysten ja yritysten kanssa.

Strategiakaudella on kuntalaisille osoitettu v. 2023 ja v. 2024 kuntalaiskyselyt. Vuonna 2023 vastaajista 89 %:lla kokonaismielikuva kunnan tuottamista palveluista oli myönteinen tai melko myönteinen. Päivähoitopalveluja käyttäneistä 77 % kokemus palvelusta oli myönteinen tai melko myönteinen. Perusopetukseen osalta 88 % ja nuorisopalveluiden osalta 82 % kokivat palvelujen myönteisenä tai melko myönteisenä. Kunnan palveluista kirjasto- ja liikuntapalveluihin oltiin tyytyväisimpiä, sillä vastaajista 96 % koki kirjaston palvelut myönteisenä tai melko myönteisenä ja liikuntapalveluista puolestaan 94 %.

Joukkoliikennettä käyttäneistä vastaajista 52 % koki, että joukkoliikenteessä on kehitettävää ja 18 % antoi palautetta, että joukkoliikenne ei ole laisinkaan toimivaa. Hyvin tai melko hyvin toimivana joukkoliikenteen koki 30 % palvelua käyttäneistä.

Teknisen toimen palveluista rakennusvalvonnan palveluja käyttäneistä 81 % oli kokenut palvelun myönteisenä tai melko myönteisenä ja 7 % melko kielteisenä, vesi- ja viemärlaitoksen palveluista kokemus oli myönteinen tai melko myönteinen 67 %:lla ja 13 %:lla melko kielteinen. Yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon osalta tyytyväisiä palveluun oli 93 % vastaajista.

Enonkosken kunnan asuinympäristön vastaajista koki erittäin viihtyisäksi tai melko viihtyisäksi 97 % ja erittäin turvalliseksi tai melko turvalliseksi 97 % ja 3 % melko turvattomaksi tai erittäin turvattomaksi. Enonkoskea asuinpaikaksi vastaajista suosittelisi ystävälleen tai tuttavalleen erittäin todennäköisesti tai todennäköisesti 89 %.

Vuonna 2024 kuntalaiskyselyn vastaajista 91 %:lla kokonaismielikuva kunnan tuottamista palveluista oli myönteinen tai melko myönteinen.

Päivähoitopalveluja käyttäneistä 91 % kokemus palvelusta oli myönteinen tai melko myönteinen. Perusopetukseen osalta 89 % ja nuorisopalveluiden osalta 74 % kokivat palvelujen myönteisenä tai melko myönteisenä. Kunnan palveluista kirjasto- ja liikuntapalveluihin oltiin myös tyytyväisiä, sillä vastaajista 89 % koki kirjaston palvelut myönteisenä tai melko myönteisenä ja liikuntapalveluista puolestaan 95 %.

Joukkoliikennettä käyttäneistä vastaajista 57 % koki, että joukkoliikenteessä on kehitettävää ja 14 % antoi palautetta, että joukkoliikenne ei ole laisinkaan toimivaa. Hyvin tai melko hyvin toimivana joukkoliikenteen koki 38 % palvelua käyttäneistä.

Huomioitavaksi, että strategiakaudella Enonkoski-Savonlinna bussiliikenne saatiin nostettua yhtä ELY-keskuksen määrittelemää palveluluokkaa ylemmäs, vaikka joukkoliikenteen rahoitukseen on kohdistunut rahoitusleikkauksia.

Teknisen toimen palveluista rakennusvalvonnan palveluja käyttäneistä 86 % oli kokenut palvelun myönteisenä tai melko myönteisenä ja vain 2 % melko kielteisenä, vesi- ja viemärlaitoksen palveluista kokemus oli myönteinen tai melko myönteinen 71 %:lla ja 6 %:lla melko kielteinen tai kielteinen. Yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon osalta tyytyväisiä palveluun oli 91 % vastaajista.

Enonkosken kunnan asuinympäristön vastaajista koki erittäin viihtyisäksi tai melko viihtyisäksi 92 % ja erittäin turvalliseksi tai melko turvalliseksi 94 % ja 5 % melko turvattomaksi tai erittäin turvattomaksi. Enonkoskea asuinpaikaksi vastaajista suosittelisi ystävälleen tai tuttavalleen erittäin todennäköisesti tai todennäköisesti 88 %.

Kuntalaiskyselyn tulokset olivat siis molempina vuosina pääasiassa myönteisiä ja kun vuoden 2023 tuloksia verrataan vuonna 2024 tehtyyn kyselyyn, ovat tulokset hyvin samansuuntaisia – ei siis merkittäviä muutoksia. Avoimissa vastauksissa ja vapaamuotoisissa palautteista eniten vastaajissa aiheutti huolta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulevaisuus – lähipalveluiden säilyminen.

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI
Itsenäinen ja yhtenäinen Enonkoski	1. Itsenäinen kunta. 2. Kuntatalous on tasapainossa. 3. Kunnan palvelurakennetta uudistetaan toimintaympäristön muuttuessa. 4. Kunta on vahva yhteistyökumppani yrittäjille.	Ennakoiva ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko. Aktiivinen talouden seuranta ja reagointi. Kunnan palveluiden turvaaminen hyvällä henkilöstöpolitiikalla. Kunta on houkutteleva muuttokohde mm. hyvällä tonttimarkkinoinnilla ja laadukkailla vuokra-asunnoilla. Peruspalvelut tuotetaan kuntalaisille lähipalveluina. Työelämäpalveluiden kehittäminen yhteistyössä työelämässä ja työelämäpalveluissa toimivien eri tahojen kanssa. Hyvät etätyö-mahdollisuudet. Monipaikkaiset asujat osallistuvat kunnan palvelujen kehittämiseen. Yritysmuotoisuus, yrittäjille neuvontaa ja tukea mm. Uusyrityskeskuksen avulla. Kunnan ja yritysten yhteistyötapaamiset.	Talousarvio ja tilinpäätös. Kuntataloustiedot. Henkilöstöhallinnon (HR) tilastot. Kuntaan muuttaneiden lukumäärä. Myytyjen/vuokrattujen tonttien lukumäärä. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta. Kuntalais- ja vapaa-ajanasukkaille kohdennetut kyselyt. Muutokset sotepalveluverkostossa ja edunvalvonta. Uusyrityskeskuksen tilastot (aloittaneet, lopettaneet yritykset, yrittäjien tapaamiset). Kunnan ja yrittäjien väliset tapaamiset/yrityksneuvonta

ARVIOINTI

Enonkosken kunta on säilynyt itsenäisenä strategiakaudella, eikä keskustelu kuntaliitoksista ole ollut ajankohtainen. Kunnan talous on ollut tasapainossa strategiakaudella ja kumulatiivista ylijäämää on kertynyt taseeseen. Kunnan taloudenhoito on ollut vastuullista ja investoinnit on pystytty kattamaan kassavaroilla ilman lainanottoa.

Kunnan väestömäärä on vähentynyt vuosien 2022–2024 aikana 53 henkilöllä. Syynä väestömuutokseen on ollut pääasiassa luonnollinen väestömuutos eli kuolleiden lukumäärä on ollut korkeampi kuin syntyneiden ja kunnassa on ollut myös muuttotappiota strategiakauden aikana. Vuokra-asuntojen kysyntä on vähentynyt samaan aikaan sekä Vuokrataloyhtiön, että myös kunnan omistamissa asunnoissa.

Kuntaan pyritään saamaan uusia asukkaita v. 2024 alkaneella SavonLuotsi Leaderin rahoittamalla Enonkoski kutsuu!-hankkeella. Hankkeen tavoitteena on edistää Enonkosken kunnan näkyvyyttä ja asumisen mahdollisuuksia kunnassa sekä tuoda esiin kiinteistöjen potentiaalia sekä uusille asukkaille että nykyisille omistajille. Hankkeen päämääränä on pitää Enonkosken kunta ja sen kylät elinvoimaisina. Samalla tuodaan esiin Enonkosken ainutlaatuiset mahdollisuudet: rauhallinen ympäristö, upea luonto ja yhteisöllinen elämäntapa. Tämä hanke on myös osa suurempaa unelmaa – auttaa niitä, jotka etsivät maaseudulta uutta kotia tai elämänvaihetta.

Työelämäpalveluissa merkittävin muutos strategikaudella on ollut mm. kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen hyvinvointialueen palvelutuotannoksi v. 2023 alusta lähtien ja v. 2025 alusta toimintansa aloitti Savonlinnan seudun Työllisyyspalvelut, jossa Enonkosken kunnan lisäksi on mukana Savonlinnan kaupunki, Sulkavan ja Rantasalmen kunnat. Tätä muutosta voidaan pitää historiallisena, kun julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Suomeen muodostui uudistuksen myötä 45 työllisyysaluetta, jotka vastaavat vuoden työvoimapalveluiden järjestämisestä hallinnollisesti. Vuoden 2025 alusta Savonlinnan kaupunki toimii siis vastuukuntana Savonlinnan seudun työllisyysalueella ja alue palvelee jatkossa noin 3600–3800 asiakasta. Työllisyyspalvelut palvelevat kunnan alueen asukkaita vähintään kerran viikossa kunnanviraston tiloissa.

Enonkosken kunnassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,3 % joulukuussa 2022 ja 12,4 % joulukuussa 2024. Enonkoskella työttömyyden taustalla olevia tekijöitä ovat mm. työpaikkojen puute sekä yksiselitteisesti kohtaanto-ongelmat, jossa avoimet työpaikat ja työvoima eivät eri syistä kohtaa. Kohtaamisvaikeudet voivat liittyä esimerkiksi työtehtävissä tarvittavaan osaamiseen tai työvoiman ja työpaikkojen alueelliseen sijoittumiseen. Työttömyyden taustalla voi olla mm. terveydentilaan liittyviä tai ammatillisen koulutuksen puuttumiseen liittyviä haasteita.

Haasteena työllistämisen osalta on edelleen, että Suomessa työttömien palvelujen parissa toimii useita eri tahoja mm. kunnan työelämäpalvelut, Kela, TYM (työllistämistä edistävä monialainen yhteispalvelu) sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Palvelujen yhteensovittaminen ei aina toteudu työttömän eikä kunnan näkökulmasta optimaalisella tavalla ja nykyiset työllistämisen keinot eivät vastaa kaikkien kohderyhmien tarpeisiin. Kunta maksaa työmarkkinatuen kuntaosuutta niistä asiakkaista, joilla on pitkä työttömyys ja vuoden 2025 alusta lähtien myös osittain perus- tai ansiosidonnaista päivärahaa saavista kuntalaisista. Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa TMT-maksusuosuuksiin ovat rajalliset.

Enonkosken kunnalla on ollut strategiakauden ajan voimassa oleva sopimus Itä-Savon Uusyrityskeskukseen kanssa koskien alkavien yrittäjien neuvontapalvelua, jatkajien haenta omistajan/sukupolvenvaihdoksiin tuleville ikääntyneille yrittäjille, yrityskauppaneuvontaan ja muuhun toimintaan. Itä-Savon Uusyrityskeskus on järjestänyt kunnassa ajankohtaiseen asiaan perustuvia tapahtumia kunnan tiloissa yhteistyössä kunnan ja alueen yrittäjien kanssa.

Yrittäjien mahdollisuuksien lisäävän toiminnan on huomioitavaa, että elinkeinopolitiikka on monitasoista toimintaa, jossa kunta on yksi toimijoista. Muina keskeisinä toimijatahoina ovat yrittäjät ja yritykset, koulutusorganisaatiot, alueellinen kehittämistoiminta sekä investoijat. Elinkeinopolitiikan tuloksellisuuden kannalta on olennaista, kuinka hyvin eri tasojen ja eri toimijoiden toimet tukevat ja täydentävät toisiaan ja valittua yhteistä kehittämisstrategiaa muuttuvassa toimintaympäristössä.

5.3 Päämäärä Tunnettu matkailu- ja luontokohde

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI
Tunnettu matkailu- ja luontokohde	1. Enonkosken historia ja kulttuuri ovat tunnettuja. 2. Enonkoski on tunnettu matkailijoiden keskuudessa. 3. Turvallinen, rauhallinen ja viihtyisä elinympäristö.	Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri. Eläminen Saimaa ja ympäröivä luonto huomioiden kestävästi luonnonvaroja käyttäen. Elämykselliseen luontomatkailuun panostaminen mm. tuomalla luontomatkailukohteita esille.	Yhteishankkeet ja omat hankkeet. Palautteet. Turvallisuuksilastot. Matkailijatilastot ja omat kyselyt.

ARVIOINTI

Enonkosken kunta on ollut mukana strategiakauden aikana vuosittain n. 4–5 Savonlinnan Seudun Matkailun matkailuhankkeessa, joissa korostetaan Saimaan alueen vahvuuksia mm. luontoa ja ruokakulttuuria. Hankkeiden vaikuttavuuden seuranta on hyvin vaikeaa toteuttaa ja jatkossa tätä tulisikin pystyä nykyistä paremmin arvioimaan. Matkailun merkittävimmät haasteet Enonkoskella ovat mm. matkailun ympärivuotistaminen ja palveluntarjoajien rajalliset resurssit. Merkittävin muutos strategiakauden aikana on venäläisten matkailijoiden radikaali väheneminen.

Enonkosken kunta on saanut erittäin paljon myönteistä palautetta Toivonniemen matkailuparkkialueesta karavaanareilta. Alueen kehittämistä edelleen on suunniteltu mm. vuoden 2025 talousarvion määrärahavaroituksella.

Turvallisen, rauhallisen ja viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön osalta kunnan taajama-alueen ympäristöstä on huolehdittu ja kehitetty vuosien strategiakaudella. Taajaman yleisten alueiden kunnossapitoon on panostettu, turvallisuutta on parannettu suojateiden

merkintöjä korjaamalla. Katujen ja teiden kuntoon tulee edelleen panostaa mm. teiden päällystämällä.

Kylien viihtyisyyteen vaikuttavat paitsi teiden kunto, yhteisistä alueista huolehtiminen, kylien rakennusten kunto – mutta myös turvallisuus. Kylien turvallisuuteen tulee tulevina vuosina panostaa mm. varautumista kehittämällä. Kylien elinvoimaan vaikuttavat merkittävästi kylien asukkaat ja heidän toimintansa oman kylän viihtyisyyden panostaminen.

Enonkosken kunnassa toimii liikenneturvallisuustyöryhmä, joka on osa Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimijatyötä. Työryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja seuraa vuosittain kunnan liikenneturvallisuuteen vaikuttavia riskitekijöitä ja poikkeamia. Painopisteenä ovat olleet varhaiskasvatus- ja peruskouluikäiset lapset sekä ikääntyneet. Liikenneturvallisuutta tulisi kehittää erityisesti väestön ikääntymisen myötä ikääntyneiden parissa sekä nuorten kuljettajien osalta.

5.4 Päämäärä Oppiminen ja koulutus

PÄÄMÄÄRÄ	TAVOITE	KEINOT/ TOIMENPITEET	MITTARI ARVIOINTI
Oppiminen ja koulutus	1. Avoin, tasa-arvoinen ja laadukas varhaiskasvatus sekä perusopetus. 2. Elinikäinen oppiminen. 3. Digitaalisia palveluja on tarjolla ja digiosaaminen on vahvaa.	Henkilöstö on osaavaa ja motivoitunutta. Vapaan sivistystyön palvelut. Uudet teknologiset ratkaisut, sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisointi ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönotto.	Henkilöstön työhyvinvointikysely ja asiakaskyselyt. TYKY-toiminnan ja työterveyshuollon mittarit. Henkilöstön koulutukseen osallistuminen koulutussuosituksen mukaisesti. Vapaan sivistystyön palveluntuottajien mittarit. Uusien teknologisten ratkaisujen ja sähköisten palveluiden käyttöönoton onnistuminen.

ARVIOINTI

Enonkosken kunnassa varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhaiskasvatuksessa painotetaan lapsuuden itseisarvoista luonnetta, vaalitaan lapsuutta ja ohjataan lasta ihmisenä kasvamisessa. Varhaiskasvatus on suunnitelmallista ja tavoitteellista vuorovaikutusta ja yhteistoimintaa, jossa lapsen leikillä on keskeinen merkitys. Lähtökohtana toiminnassa ovat palveluhenkisyys ja tiivis yhteistyö lapsen huoltajien kanssa. Säännöllinen yhteistyö huoltajien kanssa on oleellista, jotta perheiden ja henkilöstön yhteinen kasvatustehtävä muodostaa lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden. Varhaiskasvatuksessa on ollut riittävä määrä pätevää henkilöstöä suhteessa lapsiin. Suhdeluvun toteutumista seurataan Daisyn avulla päivittäin.

Enonkosken kunnassa on kerätty asiakaspalautetta varhaiskasvatuksesta säännöllisesti strategiakauden aikana siten, että vuonna 2023 asiakaspalautetta kerättiin palveluja käyttäviltä perheiltä. Tuolloin kysyttäessä tyytyväisyydestä varhaiskasvatukseen Enonkosken päiväkodissa 65 % vastasi "erittäin tyytyväinen" ja 29 % "tyytyväinen" eli 99,5 % vastaajista oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä varhaiskasvatukseen. Pisteytettynä asteikolla 1–5, tyytyväisyys oli 4,5. Vuonna 2024 puolestaan toteutettiin varhaiskasvatuksen henkilöstölle Valssi-kysely. Valssi-kyselyn tuloksista kävi ilmi, että kaiken kaikkiaan 50 laatuksiteeristä yli puolet olivat sellaisia, jotka koko henkilöstön mukaan toteutuivat hyvin tai erittäin hyvin.

Perusopetuksessa on erityisesti kiinnitetty huomiota riittävään ja ammattitaitoisen henkilöstöön ja ryhmäkoot on pystytty pitämään maltillisina.

Henkilöstölle on vuosittain toteutettu strategiakauden aikana työhyvinvointikysely, jossa on kartoitettu henkilöstön työssä jaksamista ja töiden sujumista. Enonkosken kunnan henkilöstöstä suurin osa kokee työssä jaksamisensa erittäin hyvänä tai hyvänä ja töiden sujumisen erittäin hyvänä tai hyvänä. Tulokset eivät ole merkittävästi muuttuneet strategiakauden aikana.

Henkilöstön yhteisiä tapahtumia on järjestetty keskimäärin kaksi tapahtumaa/vuosi ja lisäksi henkilöstöllä on käytössään Smartum työhyvinvointijärjestelmä sekä v. 2024 käyttöön otettu polkupyöräetu. Henkilöstön työhyvinvoinnissa on erityisesti panostettu fyysisen hyvinvoinnin ylläpitoon – myös työntekijöiden psyykkiseen hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen tulee jatkossa kiinnittää huomioita.

Henkilöstön koulutuksen toteutumisesta on työyksikkö- ja työntekijäkohtaisia eroja. Täydennyskoulutuksiin osallistuminen on vaihdellut strategiakauden aikana siten, että koulutuspäiviä on ollut keskimäärin kaksi (2) työpäivää/työntekijä. Vuonna 2024 kunnassa otettiin käyttöön Eduhousen koulutusportaali, jolla pyritään edistämään henkilöstön tarpeellista täydennyskoulutusta etäkoulutuksena ja webinaareina.

Uusien teknologisten ratkaisujen käyttöönotto on edennyt strategiavuosien 2022–2025 aikana vaihtelevasti. Henkilöstöresurssien vuoksi uusia digitaalisia palveluja kuntalaisille ei ole otettu käyttöön yksittäisiä palveluja lukuun ottamatta, joita on mm. käytössä teknisen toimen rakennuslupahakemusprosessissa ja varhaiskasvatuksessa. Henkilöstölle uutena ratkaisuna on ollut sisäisen tiedottamisverkon intranet Kuohun käyttöönotto v. 2023 ja yhä enemmän siirtyminen mobiililaitteiden käyttöön. Kehittämiskohteena on edelleen sähköisen asioinnin käyttöönotto niissä palveluissa, joissa se on mahdollista. Digitaaliseen turvallisuuteen on kiinnitetty viimeisinä vuosina erityisesti huomiota.

Strategiakaudella on perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen digioppimista viety eteenpäin esimerkiksi laitekantaa uusimalla ja monipuolistamalla. Perusopetuksessa on otettu käyttöön Digikartta osana opetussuunnitelmaa ja varhaiskasvatukseen se on suunnitteilla seudullisena hankkeena. Lisäksi sähköisiä opiskelu- ja arviointimenetelmiä on lisätty tukemaan perinteisiä menetelmiä.

Tilastojen mukaan Enonkoskella on noin 700 asutokuntaa ja 760 loma-asuntoa. Asutokunnista vajaa 400 on haja-asustusalueella. Nopea kiinteä (100 Mbit/s) laajakaistayhteys on saatavilla vain neljällä prosentilla kotitalouksista (Traficom 2019). Tämä prosenttiosuus on Etelä-Savon maakunnan kunnista alhaisin. Nopeilla laajakaistayhteyksillä mahdollistettaisiin osaltaan alueen asukkaiden ja vapaa-ajanasukkaiden työskentely sekä palvelujen saatavuus.

Valtion tavoitteena on, että nopeat laajakaistayhteydet kattaisivat koko maan. On huomioitava, että kunnat asetetaan eriarvoiseen asemaan, mikäli pieniä, syrjäisiä ja väestömäärältään väheneviä kuntia velvoitetaan osallistumaan laajakaistarakentamisen tukemiseen, mikäli alueelle ei luontaisesti ole markkinaehtoista tarjontaa.

6. Enonkosken kuntastrategian laatiminen vuosille 2026–2030

Enonkosken kunnassa tulee käynnistää kuntastrategian laatiminen loppukesän 2025 aikana, kun uusi kunnanvaltuusto on valittu. Kuntastrategian päivittämisessä on tärkeää, että uudessa strategissa huomioidaan kunnassa ja kunnan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.